

Handläggare
Lii Drobus
Telefon: 08 508 25252

Till
Socialnämnden
2020-06-16

Akademiska noder för stärkt samverkan

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta ett mer samlat grepp kring pågående och kommande innovationssamarbeten samt utreda möjligheten att tillsammans med intresserade stadsdelsförvaltningar starta ett pilotarbete kring en akademisk nod.

Lena Lundström Stoltz
förvaltningschef

Gunilla Ekstrand
avdelningschef

Sammanfattning

Av budgeten 2020 framgår att den kostnadsdrivande demografiska utvecklingen medför ökad press på att resurser prioriteras så att de används på rätt sätt. Verksamhetsförbättringar och effektiviseringar kan t ex genomföras via samverkan, förbättrade arbetsformer och innovationer. Stockholm behöver ta fram nya, horisontella och innovativa arbetssätt som löser framtidens utmaningar på ett hållbart sätt.

I budget för 2019 fick socialförvaltningen i uppdrag att samordna de akademiska noderna för att dessa ska kunna främja utvecklingen av socialtjänsten. Med nod avses i det här sammanhanget ett nav för innovativ samverkan där akademi och forskning ingår. Den 4 december 2019 anordnade förvaltningen en workshop med temat noder och innovativt samarbete.

Utifrån bland annat förslag som lämnades i samband med workshoppen föreslår förvaltningen att socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta ett mer samlat grepp kring pågående och kommande innovationssamarbeten samt utreda möjligheten att tillsammans med intresserade stadsdelsförvaltningar starta ett pilotarbete kring en akademisk nod.

Bakgrund

I budget för 2019 fick socialförvaltningen i uppdrag att samordna de akademiska noderna för att dessa, i vilka universitet och högskolor ingår, ska kunna främja utvecklingen av socialtjänsten. Som ett led i detta arrangerade förvaltningen den 4 december 2019 en workshop med temat noder och innovativt samarbete. Cirka 75 personer från förvaltningar, stadsledningskontoret, polis, skola, akademi, forskning, civilsamhälle, näringsliv och politik deltog under dagen. Många intressanta synpunkter lyftes. En övergripande summering av dessa är att en nod ska utgöra en arena för att analysera vad som kan göras i befintliga kärnverksamheter för att stärka innovation/samverkan, att det är viktigt att ha fokus på befintliga uppdrag, tänka innovativt och hållbart och att söka stöd av akademi och forskning. Vidare lyftes förslag om att innovation ska handla om att använda befintliga resurser på ett nytt sätt, göra små förändringar, ha effekten/nyttan i centrum och ”pröva” hur resultat kan uppnås genom att t.ex. tänka nytt när det gäller vem som ska göra vad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning för stadsövergripande sociala frågor. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 20 maj 2020 och Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 16 maj 2020.

Ärendet

I budget för 2020 framgår att den kostnadsdrivande demografiska utvecklingen medför ökad press på att resurser prioriteras så att de används på rätt sätt. Verksamhetsförbättringar och effektiviseringar kan t ex genomföras via samverkan, förbättrade arbetsformer och innovation. Stockholm behöver ta fram nya, horisontella och innovativa arbetssätt som löser framtidens utmaningar på ett hållbart sätt.

Med förankring i ovanstående budgettext och som en uppföljning av 2019 års budgetuppdrag gällande att samordna de akademiska noderna bör socialförvaltningen se över sin roll och möjlighet att underlätta samt bidra till ett innovativt arbete i staden.

Staden arbetar i nuläget på flera olika fronter med att utveckla det innovativt arbete, bland annat genom Stockholm Lab (idéslussen). Stockholm Labs uppdrag är att underlätta effektivare och smartare lösningar på utmaningar där både jämlikhet, rättvisa och jämställdhet är grundläggande i arbetet med att förverkliga stadens långsiktiga ambitioner och de globala målen i FN:s Agenda 2030.

Agenda 2030 och Horizon Europe

Av stadens budget för 2020 framgår att ”Nämnder och bolag ska bevaka och tillvarata de möjligheter som finns inom EU’s fonder och program och delta i innovations – och samverkansprojekt som stärker den sociala såväl som den ekologiska hållbarheten”.

I EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horizon Europe utgår man från ”Missions”. Missions beskrivs som målinriktade insatser med tidsatta mål och mätbara resultat¹. De innehåller forskning, innovation och andra åtgärder för att tackla samhällsutmaningar som engagerar allmänheten och samhällets intressenter. Vinnova arbetar med att utveckla missionsdrivna arbetssätt för att mobilisera ett samhälle på ett hållbart sätt. ”Ett missionsinriktat angreppssätt syftar till att uppnå systemförändring. Aktörer från olika sektorer, branscher och discipliner samlas kring ett djärvt inspirerande och mätbart mål som ska uppnås inom en viss tidsperiod. Målet ska ha effekt på samhället och politiken och vara relevant för en stor del av befolkningen.” Vinnova menar att kärnan för arbetet med missions är att mobilisera hela samhället i syfte att möta komplexa samhällsutmaningar².

Även Region Stockholm arbetar med att bygga förutsättningar för att leda och styra mot välbefinnande på nya sätt och uppvaktar staden inklusive socialförvaltningen med erbjudanden om att ingå i olika samverkanskonstellationer i syfte att samverka mer innovativt.

Nod som ett sätt att underlätta innovativ samverkan

Arbetsättet genom Missions stämmer väl överens med stadens tankar om att i en nod samla staden, regionen, utbildningsväsendet, näringslivet, forskarvärlden, civilsamhället, medborgare och brukare för att möta olika samhällsutmaningar.

Med nod avses i detta fall ett nav för samverkan där akademi och forskning ingår och som tillsammans med de som lever och verkar i ett område samverkar och samhandlar för att bidra till innovation och utveckling.

¹<https://www.lum.lu.se/nar-challenges-blir-missions-vad-blir-lus-del-av-kakan/>

”Missions är (...) forskningsinsatser av lösningsfokuserad och framåtblickande karaktär. De ska vara ambitiösa men realistiska; djärva och inspirerande med tydliga mål som kan uppnås med mätbara resultat; de ska skära över vetenskapliga discipliner och sektorer och vara öppna för många olika typer av aktörer.”

Varför samverkan genom en nod

Att samverka och samhandla inom ramen för en nod innebär att akademi och forskning finns med som aktör i alla samverkansprocesser. Forskning och akademi bidrar till löpande kvalitetssäkring och arbetet kännetecknas av att lära genom att göra. En nod karaktäriseras av innovation där nya arbetssätt prövas för att stadens och ett områdes samlade resurser och tillgångar ska komma till bästa möjliga nytta. En nod kan medverka till att lokala verksamheter och aktiviteter som erbjuds invånare faktiskt blir synliggjorda. Det innebär också en kartläggning av om det saknas verksamheter eller pågår dubbelarbete inom något område. Denna överblick kan motverka stuprör och på så vis bidra till hushållning med stadens resurser.

Kännetecknande för arbetet inom noden ska vara ett lärande genom att göra, där forskning och akademi bidrar till kvalitetsäkring under lärandet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen behöver arbeta mer strukturerat kring innovation och få en tydligare överblick över pågående/kommande innovationsarbete där förvaltningen förväntas delta (både internt i staden och med andra samarbetsparter).

Förvaltningen önskar gå vidare med att utreda om det finns intresse i några stadsdelsförvaltningar av att starta en försöksverksamhet utifrån tankarna om nod (Missions) och hur ett sådant arbete i så fall skulle kunna organiseras för största möjliga nytta för samtliga intressenter. Även aktiviteter som kan genomföras tillsammans med Stockholm Lab behöver ingå i utredningsarbetet.

Vidare bör socialförvaltningens deltagande i Region Stockholms utvecklingsarbete ses över och struktureras så att resurser används på bästa möjliga sätt.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta ett mer samlat grepp kring innovationssamarbeten samt utreda möjligheten att tillsammans med intresserade stadsdelsförvaltningar starta ett pilotarbete kring en akademisk nod.